

удосконалення процедури перевірки робіт та розробити базу перевірки, враховуючи специфіку кожного напрямку.

Таким чином, проблема академічного плагіату є актуальною. Питання академічної доброчесності необхідно роз'яснювати учням шкіл перед вступом до університетів, а у ЗВО проводити обов'язкові бесіди зі студентами, починаючи з першого курсу.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Ульянова Г. О. Методологічні проблеми цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагіату: дис. ... д-ра юр. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Одеса, 2015. 434 с.

4. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

Т. В. Бутько, М. Є. Щербина

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК НОРМА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У наш час якість вищої освіти є важливим показником економічного й соціального прогресу суспільства. Від якості людських ресурсів залежить рівень конкурентоспроможності країни та випускників закладів вищої освіти на ринку праці, тому якісна вища освіта в Україні є необхідною умовою розвитку країни, а якість професійної підготовки фахівців є однією з вимог до вищої освіти, що прагне інтеграції у європейський освітній простір.

У новому Законі України «Про освіту» одним з аспектів державної політики є «академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та проведення наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень», що є важливою новацією. Закон також надає перелік основних видів порушень академічної відповідальності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво та необ'єктивне оцінювання.

З розвитком технологій та вільного доступу до продуктів інтелектуальної власності, що полегшують процес використання та поширення інформації, усе більших обертів набувають процеси

запозичення, привласнення і використання чужих ідей та думок. Тому проблема академічної доброчесності для українського наукового суспільства є на сьогоднішній день однією з найактуальніших.

Базовими принципами академічної доброчесності (за українським законодавством) є: самостійне виконання навчальних завдань та проведення наукових досліджень; посилення на джерела використаної інформації; дотримання норм законодавства та авторського права; надання достовірної інформації про результати навчально-педагогічної та наукової діяльності.

З метою забезпечення ефективної системи академічної доброчесності в освіті доцільно ввести у законодавство України чіткі норми відповідальності для студентів, викладачів, науковців за плагіат та передбачити відповідальність у випадку порушення цих норм. Зобов'язати заклади вищої освіти реалізувати власну політику забезпечення академічної доброчесності, а саме створити репозитарій академічних текстів для відкритості й прозорості, виявлення та усунення ознак плагіату.

На основі вищезазначеного доцільно долучитися до розробки кодексів честі, роз'яснювати студентам, що таке плагіат, запроваджувати курси з академічного письма, виховувати академічну культуру, а у статутах університетів — чіткіше прописати механізми протидії та запобігання плагіату.

Академічна доброчесність має стати нормою для всіх, хто пов'язаний з освітньою та науковою діяльністю. Привчати до самостійної роботи потрібно починаючи зі школи і продовжувати протягом усього періоду навчання в закладі вищої освіти. Важливо заохочувати студента до самостійної роботи, вчити його відповідальності за власні вчинки та поваги до чужої праці. Розуміння і прийняття кожним учасником освітнього процесу академічної доброчесності є запорукою довіри і поваги наукової спільноти та основою стратегії професійного успіху і кар'єрного зростання.